

Raport de activitate al Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești pentru anul 2019

Pe parcursul anului 2019 Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești (în continuare, Agenția) a realizat 26 acțiuni, ce rezultă din atribuțiile funcționale atribuite prin Hotărîrea Guvernului nr. 650/2016, precum și preluate din documentele de politici, 7 acțiuni au fost realizate parțial și 1 acțiune are statut "nerealizat" pe următoarele domenii de activitate:

I. Asigurarea activității organizatorice a instanțelor judecătorești.

Anul 2019, fiind un an electoral, a lăsat o amprentă mai puțin pozitivă pe procesele de realizare a unor activități legate de implementarea *Hotărîrii Parlamentului nr.21 din 03.03.2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești* – cadru conex Legii nr.76 din 21.04.2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești, iar datorită schimbărilor care s-au produs, conlucrarea cu autoritățile publice locale a fost mai puțin productivă. Acțiunile prevăzute spre implementare în HP menționată, sunt reflectate separat de acțiunile de bază specifice domeniilor de activitate ce rezidă din HG nr.650.

Astfel, pe parcursul anului de referință au fost transmise în administrarea Ministerului Justiției terenul pentru construcția Judecătoriei Orhei, Drochia și Căușeni. Totodată, au fost înregistrate la Agenția Servicii Publice, drepturile patrimoniale ale Ministerului Justiției asupra terenurilor nominalizate.

Concomitent, în cursul anului, a fost achiziționat Caietul de sarcini pentru serviciile de proiectare a clădirii noi a Judecătoriei Edineț, iar actualmente cu suportul consultativ al Băncii Mondiale, solicitat de Ministerul Justiției (AAIJ), proiectul se află în proces de ajustare la standardele internaționale în construcții.

Întru executarea pct.4 lit.(b) a HP nr.21/2017 a fost elaborat și prezentat Guvernului RM raportul privind evoluțiile înregistrate pe segmentul dat în termenul stabilit de pînă la 1 martie (scrisoarea nr. 01.1/2055 din 28.02.2019), iar pe parcursul anului au fost prezentate mai multe note informative conducerii Ministerului Justiției referitoare la problemele întâmpinate în procesul de realizare a acțiunilor prevăzute în hotărîrea menționată.

Subsecvent, au fost realizate 2 acțiuni restante din 10 din anii precedenți potrivit etapelor stabilite în Planul de construcție / renovare a clădirilor instanțelor judecătorești reorganizate, iar 8 acțiuni au rămas restante.

A fost realizată 1 acțiune din 14 potrivit etapelor stabilite în Planul de construcție / renovare a clădirilor instanțelor judecătorești reorganizate pentru anul 2019. Nu au fost realizate 13 acțiuni.

10.6

De asemenea, Agenția a monitorizat repartizarea aleatorie a dosarelor în instanțele judecătorești cu elaborarea rapoartelor lunare în acest sens, publicarea hotărârilor judecătorești, înregistrarea audio a ședințelor de judecată. Toate rapoartele au fost publicate și pot fi vizualizate pe pagina web a Agenției, www.aaij.justice.md.

În perioada de raportare, Agenția a fost implicată activ în procesul de transfer a Judecătoriei Cahul în alt sediu, reieșind din starea deplorabilă a sediului actual. La fel, a fost facilitat procesul de transmitere a echipamentului tehnic uzat din gestiunea Curții de apel Comrat în gestiunea Direcției învățământ a UTA Gagauzia. Angajații Agenției au mai contribuit la elaborarea proiectului Strategiei de dezvoltare a sectorului justiției, inclusiv a fost elaborată Analiza privind nivelul de satisfacție în privința serviciilor de traducere și interpretare prestate de instanțele judecătorești și organele de urmărire penală, cu formularea recomandărilor de rigoare și prezentate Direcției servicii și profesii juridice, Direcției analiză, monitorizare și evaluare a politicilor prin scrisoarea nr. 01.1/848 din 06.12.2019.

Suplimentar, pentru perioada de raportare au fost examinate în termen în proporție de 100%, 686 petiții, 33 dispoziții ale Ministerului Justiției, 62 dispoziții ale Guvernului, Parlamentului și înaintate Consiliului Superior al Magistraturii 6 sesizări privind acțiunile pretins ilegale ale judecătorilor. Tot, pe parcursul anului 2019 au fost recepționate și examinate 506 demersuri ale instanțelor judecătorești privind corectarea erorilor în PIGD, dintre care 395 au fost admise, 111 respinse, cu explicarea remedierii acestora pe intern prin mijloacele tehnice existente.

II. Evidența și analiza statisticii judiciare

Pe parcursul anului 2019 Agenția a asigurat activitatea de colectare, analiză și sistematizare a datelor statistice din sistemul judecătorec și a oferit suport în activitatea instanțelor în domeniul statisticii judiciare. Au fost generalizate rapoartele și informațiile aferente, prezentate de către instanțele judecătorești, și au fost furnizate date la nivel național în conformitate cu prevederile Legii nr.412 din 09.12.2004 cu privire la statistica oficială.

Astfel, ca rezultat al colectării și sistematizării statisticii judiciare, au fost colectate din instanțe (15 judecătorii (42 sedii), 4 curți de apel și Curtea Supremă de Justiție) și analizate 2198 rapoarte, fiind generalizate 58 rapoarte trimestriale, semestriale, și anuale, care au fost publicate pe paginile web oficiale ale Ministerului Justiției și Agenției, și prezentate pentru informare Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție, și altor organe interesate.

De asemenea, în perioada de referință a fost elaborat și publicat documentul „Analiza grafică privind examinarea dosarelor în instanțele de judecată pe parcursul anului 2018”, ce prezintă performanța instanțelor comparativ cu anii precedenți, conținând informații despre sistem cât și despre instanțe în parte. Obiectivele documentului au constituit susținerea implementării instrumentelor, elaborate de către Comisia Europeană

2

10-1

pentru Eficiența Justiției (CEPEJ) pentru eficientizarea și creșterea calității justiției. Recomandările CEPEJ se referă la îmbunătățirea utilizării datelor statistice, aplicării indicatorilor de eficiență, pentru evaluarea, îmbunătățirea calității activității instanțelor judecătorești, precum și în scop de management.

Documentul poate fi vizualizat la următorul link: <http://aaij.justice.md/ro/report-type/rapoarte-statistice?page=1>

Suplimentar, angajații Agenției au contribuit la elaborarea proiectelor rapoartelor statistice, care au fost introduse în Modulul de raportare statistică electronică, parte integrantă a-noului PIGD care urmează a fi testate în perioada imediat următoare a anului în curs în instanțele judecătorești desemnate pilot Comrat, Cimișlia și Curtea de Apel Comrat.

III. Mentenanța, administrarea, dezvoltarea sistemului informațional judiciar

Atribuțiile Agenției ce vizează sistemul informațional judiciar au fost stabilite expres prin Hotărârea Guvernului nr. 650 din 26.05.2016 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Administrare a Instanțelor Judecătorești.

Contractul pentru achiziționarea serviciilor de mentenanță a tuturor componentelor Sistemului informațional judiciar a fost încheiat la 16.01.2019 și monitorizat continuu pe parcursul anului prin analiza rapoartelor de performanță prezentate de Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC).

Începând cu luna ianuarie a anului în curs, au fost implementate pe mediul de producție, treptat, în toate instanțele judecătorești, în fază de exploatare experimentală funcționalitățile noului PIGD (PIGD 5.0).

În legătură cu necesitatea definitivării dezvoltării și implementării versiunii PIGD 5.0, precum și a dezvoltării unor funcționalități adiționale pentru sistemul informațional judiciar și în legătură cu extinderea asistenței tehnice oferite de Programul pentru Justiție Transparentă sistemului judecătoresc, la solicitarea Agenției, prin hotărârea nr. din 19 septembrie 2019, CSM a dispus extinderea perioadei de exploatare experimentală a sistemului informațional judiciar până în luna iunie 2020.

Concomitent, la începutul anului 2019 a fost inițiată etapa de exploatare experimentală a aplicației informatice e-Dosar judiciar la Judecătoria Cahul și Curtea de Apel Cahul.

Etapa indicată se află în derulare, în legătură cu extinderea perioadei de exploatare experimentală a sistemului informațional judiciar până în luna iunie 2020 și cu necesitatea soluționării unor probleme de drept apărute pe parcursul pilotării.

În legătură cu demararea etapei de pilotare a aplicației în două instanțe pilot, au fost încheiate acorduri de colaborare cu 21 avocați, care și-au asumat angajamentul să participe la etapa de pilotare și să depună prin intermediul e-Dosar Judiciar cereri de chemare în judecată și cereri de apel, să solicite acces la dosare aflate deja în examinare, etc. Respectiv, în perioada vizată au utilizat opțiunea 21 persoane, fiind prelungită validitatea acordurilor de colaborare încheiate în acest sens cu unii avocați.

10-0

Prin intermediul aplicației informatice e-Dosar judiciar au fost depuse 31 cereri de chemare în judecată în perioada de referință.

Pe parcursul anului în curs, odată cu implementarea în exploatare experimentală a sistemului informational judiciar a fost lansat în mod etapizat și Portalul național al instanțelor de judecată (PNIJ) pentru toate judecătoriile și curțile de apel, pagini actualizate, îmbunătățite care oferă posibilitatea accesării informației privind activitatea sistemului judecătoresc de către publicul larg, fiind introdus un meniu de accesibilitate pentru persoanele cu deficiențe de vâz. Meniul conține mai multe opțiuni menite să faciliteze navigarea portalului de această categorie de persoane, cum ar fi posibilitatea măririi textului, schimbării culorilor de fon ale paginii și a contrastului, citirii, voce a textului, măririi cursorului de navigare, evidențierea textului cu alte culori, opririi sau pornirii animațiilor, măririi, micșurării spațiului între cuvinte și altele.

Același meniu de accesibilitate se regăsește și pe pagina web a AAIJ.

De asemenea, a fost coordonată activitatea de asigurare a instanțelor judecătorești cu echipament tehnic și programe necesare pentru funcționarea sistemului informațional, fiind procurate și instalate 187 calculatoare cu suportul Programului pentru Justiție Transparentă.

Totodată, a fost acordată asistență metodologică zilnic și instruiți 1372 angajați ai instanțelor în scopul utilizării corecte a sistemului.

La fel, pe parcursul anului 2019, la solicitarea Agenției, în rezultatul pilotării aplicației de teleconferință și prezentarea unui raport în acest sens, CSM prin hotărârea nr. 108/6 din 26 martie 2019 a dispus a extinde utilizarea aplicației de teleconferință în cazurile prevăzute de art. 469, 473¹ și 473² din Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova la nivelul întregului sistem judecătoresc și în toate instituțiile penitenciare. În același timp Administrația Națională a Penitenciarelor a procurat și instalat echipamente de videoconferință în toate instituțiile penitenciare.

În vara anului 2019 atît prin ordinul Ministrului Justiției cît și prin hotărîrea CSM a fost aprobat Regulamentul privind desfășurarea ședințelor de judecată cu utilizarea aplicației de teleconferință în instanțele judecătorești și instituțiile penitenciare, care a fost diseminat actorilor implicați.

Pe parcursul perioadei de exploatare a aplicației s-a constatat că unele sedii secundare ale instanțelor au în raza teritorială penitenciare și nu dispun de echipament de videoconferință. În acest scop, Ministerul Justiției a inițiat procedura de achiziționare a 9 echipamente pentru a asigura posibilitatea desfășurării ședințelor de judecată la distanță cu participarea deținuților pentru toate penitenciarele.

IV. Gestionarea activității de instruire a personalului secretariatelor instanțelor judecătorești

Pe parcursul anului 2019, Agenția a coordonat și asigurat activitatea de organizare a instruirilor pentru personalul Secretariatului instanțelor judecătorești, delegați în cadrul Institutului Național al Justiției. Astfel, pe parcursul anului 2019 au beneficiat de instruire 2079 angajați din cadrul secretariatelor judecătoriilor și curților de apel.

10-0

De asemenea, în perioada de referință cu suportul Programului pentru Justiție Transparentă au fost instruiți 1372 angajați ai secretariatelor instanțelor judecătorești, privind modul de utilizare a versiunii noi a PIGD 5.0.

V. Organizarea activității de management financiar, control și audit intern în cadrul instanțelor judecătorești.

Pentru anul 2019 conform Planului de activitate a Serviciului audit intern, aprobat de Directorul adjunct al AAIJ au fost preconizate trei misiuni de audit cu următoarele tematici incluse:

1). „*Evaluarea funcționalității sistemului de control intern managerial în instanțele de judecată și curțile de apel*”, care a fost realizată în cadrul Judecătoriilor Chișinău și Orhei. Raportul elaborat, reflectă principalele puncte slabe identificate în derularea procesului auditat, care prejudiciază conformitatea acestuia cu cadrul normativ și care sunt o consecință a imperfecțiunii sistemului de control intern managerial. Soluțiile pentru corectarea situației existente în vederea diminuării riscurilor identificate se regăsesc în recomandările oferite de echipa de audit.

Concomitent, urmare a neconformităților identificate a fost acordată consiliere managerilor operaționali din cadrul judecătoriilor Chișinău și Orhei la elaborarea:

- Regulamentelor-tip cu privire la organizarea și funcționarea activității subdiviziunilor instanței judecătorești;
- Planului de acțiuni - model al instanței judecătorești;
- Elaborarea Organigranei;
- Identificarea riscurilor din obiectivele operaționale și individuale ale entității publice, precum și completarea/actualizarea Registrului Riscurilor;
- Actualizarea, modificarea Fișelor de Post;
- Descrierea grafică narativă a proceselor de bază ale entității publice.

2). „*Evaluarea conținutului dosarului personal al funcționarului public și calitatea aplicabilității cadrului normativ în vigoare ce reglementează activitatea funcționarului public în Judecătoria Chișinău*”. Proiectul raportului elaborat a fost remis instanței vizate pentru prezentarea eventualelor obiecții.

3). „*Evaluarea evidenței contabile la judecătoriile Comrat și Orhei*” - misiune care se află în proces de definitivare.

Consecvent, ținem să menționăm că activitatea de organizare a misiunilor de audit este susținută de Consiliul Superior al Magistraturii, care încurajează instanțele să elaboreze planuri de acțiuni și să întreprindă măsuri în scopul implementării recomandărilor conținute în rapoarte.